

Ev Ödevi: Tüm Yönleriyle Kapsayıcı Bir Derleme Çalışması

Homework: A Comprehensive Review Study with All Issues

İnceleme/Derleme Makale

Makale Bilgisi

Atıf: Yeşilyurt, E. (2025). Ev Ödevi: Tüm Yönleriyle Kapsayıcı Bir Derleme Çalışması. *Heterotopic View*, 3(2), 210-225. <https://doi.org/10.5281/zenodo.18002632>

Gönderildiği Tarih: 30.07.2025

Kabul Edildiği Tarih: 03.11.2025

Etik Beyan: Araştırmanın yürütüldüğü süreçte gerekli etik ilkelere uyulduğu yazar tarafından beyan edilmiştir. Çalışma etik izin gerektirecek nitelikte değildir.

Finansman Beyanı: Yazar, bu çalışma için herhangi bir kişi, kurum ya da kuruluştan maddi destek alınmadığını beyan etmiştir.

Benzerlik Taraması: Yapıldı-[Turnitin.com](https://turnitin.com).

Değerlendirme: Çift Taraflı Kör Hakemlik

Hakem Sayısı: 2 (iki)

Lisans: [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License\(CC BY-NC-ND 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Review Article

Article Information

Citation: Yeşilyurt, E. (2025). Homework: A comprehensive review study with all issues. *Heterotopic View*, 3(2), 210-225. <https://doi.org/10.5281/zenodo.18002632>

Date Received: 30.07.2025

Date Accepted: 03.11.2025

Ethical Statement: The author declared that the necessary ethical principles were followed during the research process. The study does not require ethical permission.

Grant Statement: The author declared that this study did not receive financial support from any person, institution or organization.

Plagiarism Checks: Yes-[Turnitin.com](https://turnitin.com).

Review: Double-blind

Reviewers: 2 (Two)

Licence: [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License\(CC BY-NC-ND 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

HETEROTOPIC VIEW

Journal homepage: www.heterotopicview.com

Ev Ödevi: Tüm Yönleriyle Kapsayıcı Bir Derleme Çalışması

Homework: A Comprehensive Review Study with All Issues

Etem YEŞİLYURT¹

Öz. Eğitim sürecinin bir parçası, devamı ve tamamlayıcısı olan ev ödevi okul dışı mekân ve süreçlerde planlı ve programlı olarak yapılan bir öğrenme ve öğretme faaliyeti, etkinliği veya uygulamasıdır. Tarihsel süreç içerisinde işlevi, yararı, gereği, olumlu ve olumsuz yönü üzerine birçok tartışma yapılmış, bazı ülkelerde kimi dönem yasaklanmış olsa bile günümüzde tartışması ve ülkelerin eğitim sistemlerinde uygulanması devam etmektedir. Ortaya çıkan ikilemlerin ve olumsuz etkilerinin ana ve genel nedenini paydaşları, paydaşların rolleri, nitelikleri ve dikkate alınması gereken öneriler konusunda ev ödevlerinin kuramsal temeline yönelik bilgi ve deneyim eksikliği oluşturmaktadır. Bu eksikliğin önemli gerekçelerinden biri de bilgi edinmek ve uygulamak açısından kuramsal temelleri bağlamında ev ödeviyle ilgili çalışmaların yetersizliği veya sınırlılığı gösterilebilir. Ev ödevini bir bütünlük içerisinde açıklamak amacıyla yapılan bu çalışma derleme niteliğini taşımaktadır. Çalışma kapsamında öncelikle ev ödevinin tanımı, bu kavramı somutlaştıran anahtar kelimeleri, tarihi süreci ve çeşitleri üzerinde durulmaktadır. Çalışmanın ilerleyen bölümlerinde ev ödevinin paydaşları, paydaşların rolleri, amaçları ve gerekçeleri açıklandıktan sonra ev ödevinin olumlu ve olumsuz etkilerine değinilmektedir. Çalışmanın sonunda ev ödevinin işlevsel, nitelikli, etkili, yararlı, amacına ulaştırıcı olması için öğretmenler, öğrenciler, aileler ve okul yönetimi tarafından dikkate alınması gereken özelliklere ve ev ödevinin sahip olması gereken niteliklere yer verilmektedir. Ev ödevini bir bütünlük içerisinde ele alan ve “ev ödevi el kılavuzu” şeklinde hazırlanan bu çalışmanın eğitim bilimi alan yazınına, aileler, öğrenciler ve öğretmenler başta olmak üzere eğitimin paydaşlarına katkı sunması umulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Ödev, Ev Ödevi, Okul Dışı Öğrenme, Tekrar

Abstract. Homework constitutes a continuation and complement to the educational process. It is a learning and teaching activity carried out in out-of-school settings and processes. Over time, the function, benefits, necessity, and both the positive and negative aspects of homework have been widely debated. Even though homework has been prohibited in certain countries during specific periods, it continues to be debated and implemented within the education systems of many nations today. The dilemmas that arise are largely attributable to insufficient knowledge and experience concerning the theoretical foundations of homework, particularly regarding stakeholders, their roles, qualifications, and the recommendations that should be considered. A major reason for this deficiency lies in the limited scope and inadequacy of studies on homework in terms of acquiring and applying theoretical knowledge. This study, which seeks to examine homework in a holistic manner, is designed as a review. Within its scope, the definition of homework, the key concepts, its historical development, and its various types are addressed. Subsequently, the stakeholders of homework, their roles, purposes, and rationales, as well as its positive and negative effects, are discussed. The study concludes by outlining the characteristics that should be considered by teachers, students, parents, and school administrators, along with the essential qualities homework should possess. Framed as a “homework handbook,” this comprehensive examination is expected to contribute both to the literature in educational sciences and to the stakeholders of education.

Keywords: Homework, Out-Of-School Learning, Repeat

1. Giriş

Okul içi ve dışı süreç, mekân ve paydaşlarında işleyen bir olgu olan eğitimin hem bir sistem hem de bir program olarak genel amaçlarına ve kazanımlarına ulaşması için etkin işletilmesi gereken etkinlikler, uygulamalar ve süreçler bulunmaktadır. Bunların işletilmesinde öğretmen, öğrenci ve aile hep birlikte etkin rol oynamaktadır. Başka bir deyişle kimi zaman tartışma konusu olsa dahi eğitimin bazı öğeleri vardır ki bu öğeler eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır. Bunlardan biri de ev ödevleridir. Ev ödevleri hem okul dışı zaman, mekân ve paydaşların hem de eğitimin süreç ögesinin tamamlayıcı konumunda bulunmaktadır.

Ertürk (1972, s. 21) tarafından eğitim “Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla, kasıtlı olarak ve istendik yönde kalıcı izli değişiklik oluşturma sürecidir.” şeklinde tanımlanmakta ve bu tanım alan yazınında geniş bir şekilde kabul görmektedir. Bu

¹Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi EPÖ ABD, Erzurum, Türkiye

tanım içerisinde yer alan “süreç” kavramı “hayat boyu öğrenme” kavramıyla eş değer anlamda olup günümüz bilimsel verilerine göre eğitimin anne karnından başlayarak akıl ve ruh sağlığı yerinde olmak şartıyla okul dışı öğrenme ve öğretme mekânları da dâhil olmak üzere yaşamın sonuna kadar devam ettiğini belirtmektedir (Yeşilyurt, 2022). Genel anlamda öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışlarının istendik yönde değişiminin devamını veya kalıcılığını sağlamak amacıyla öğretim programlarının kazanımları doğrultusunda okulun dışındaki mekân ve süreçlerde yapılan planlı ve programlı eğitim faaliyetleri okul dışı öğrenme olarak tanımlanmaktadır (Binbaşoğlu, 2000; Şimşek & Kaymakçı, 2015; Ürey & Kaymakçı, 2020). Bu bağlamda öğretmen açısından öğretme, öğrenci açısından öğrenme niteliği taşıyan ev ödevi hem bir okul dışı öğrenme veya öğretme faaliyeti hem de eğitimin süreç boyutunun tamamlayıcı bir unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tarihsel süreç içerisinde işlevi, yararı, gereği, olumlu ve olumsuz yönü vb. üzerine birçok tartışma yapılmış veya yapılıyor olsa da hemen hemen bütün ülkelerde ev ödevi kullanılmakta ancak geçmişte olduğu gibi günümüzde de tartışma konusu olmaya devam etmektedir (Cooper, 1991; Cooper, Robinson & Patall, 2006; Duru & Çöğmen, 2017; Elma & Samancı, 2024; Froiland, 2010; Rudman, 2014). Ödev verme konusu, tarihî süreçte zaman zaman tartışmalar doğurmuş olsa da yaygın kanaat, ödev vermenin gerekli ve yararlı olduğu yönündedir (Şeylan & Aydın, 2023). Bu noktada önemli olan, tarihsel süreçte ev ödevi konusunda yapılan tartışmaların önüne geçici nitelikte ev ödevi vermek ve bu süreci işletmektir. Örneğin Aksu (2019) tarafından yapılan bir çalışmanın sonuçları arasında Hong Kong eğitim müfredatına göre okul ödev politikası oluşturulması, okul ödev politikasının özelliklerinin belirlenmesi, öğretmenlerin belirli ilkeleri dikkate alarak ev ödevi vermesi ve öğrencilere geri bildirimde bulunması gereği üzerinde durulmakta bu önerilerin alan yazınında ödevle ilgili tartışmaları azaltacağı umulmaktadır. Ev ödeviyle ilgili yapılan tartışmalar ülkemiz eğitim sistemi için de geçerlidir. Ev ödeviyle ilgili olarak alan yazınında ülkemizde özellikle son dönemlerde ev ödevlerinin etkisi, ev ödevleriyle ilgili paydaş görüşleri, ev ödevlerinin çeşitli değişkenlerle ilişkisi gibi farklı amaçlarla ilgili birçok güncel çalışmanın yapıldığı görülmektedir (Adsız, 2023; Alpayar, 2020; Arslan & Elma, 2023; Aşık, 2022; Deringöl, 2022; Işık & Ozan, 2023; Kalsen, Kaplan & Şimşek, 2020; Kır & Güven, 2024; Koç Akran, 2021; Koçak & Göçer, 2020; Köse Pektaş & Ulucan, 2022; Kurt, 2020; Oğuz vd., 2023; Şeylan & Aydın, 2023; Ürey & Kaymakçı, 2020). Öte yandan az sayıda da olsa kuramsal temelleri bakımından ev ödevlerini konu alan çalışmalar da bulunmaktadır (Elma & Samancı, 2024; Güneş, 2014; Ilgar, 2005; Turanlı, 2007; Türkoğlu, İflazoğlu & Karakuş, 2007). Klasik olduğu kadar aynı zamanda güncel bir konu olan ev ödevinin kuramsal temeli bağlamında kapsamlı çalışmaların yapılması, ev ödevinin bütün boyutlarıyla ele alınması bir gereklilik ve önem arz etmektedir. Ev ödevinin kuramsal temelde bir bütün olarak ele alan bu çalışmanın eğitim bilimi alan yazınına ve aileler, öğrenciler ve öğretmenler başta olmak üzere eğitimin paydaşlarına katkı sunması umulmaktadır.

Bu çalışma, ev ödevini açıklamak amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın genel amacına bağlı olarak şu sorulara cevap aranmıştır. Ev ödevinin;

- 1) Tarihçesi nedir?
- 2) Çeşitleri nedir?
- 3) Paydaşları ve paydaşların rolleri nedir?
- 4) Amaçları ve gerekçeleri nedir?
- 5) Olumlu etkileri nedir?
- 6) Olumsuz etkileri nedir?
- 7) Etkili kullanımı için dikkate alınması gereken öneriler nedir?

2. Yöntem

Bu çalışma, nitel araştırma yaklaşımında yer alan doküman incelemesi yöntemiyle yapılmıştır. Doküman incelemesi, bir araştırma verilerinin basılı veya elektronik materyallerinin sorgulanması, incelenmesi ve değerlendirilmesi süreci şeklinde tanımlanmakta (Bowen, 2009) ve genel alan yazını taraması süreçlerini içermektedir (Özkan, 2019). Doküman incelemesi araştırma konusunun başlıklarına odaklanıyor ve öncelik veriyorsa bu çalışma bir derleme çalışması olarak değerlendirilebilir (Aydoğdu, Karamustafaoglu & Bülbül, 2017). Öte yandan Herdman'a (2006) göre derleme çalışması, alan yazınındaki

çalışmaların fikir ve yaklaşımların özetlenmesine veya bu çalışmalar ışığında araştırmanın amacına uygun sentez oluşturulmasına imkân sağlamaktadır. Dolayısıyla bu çalışma, genel olarak bir derleme çalışması niteliğini taşımaktadır. Bu bağlamda araştırmacı tarafından ulaşılan ulusal ve uluslararası bilimsel dergilerde yer alan makaleler ile konunun yer aldığı bilimsel kitaplar bu çalışmanın veri kaynaklarını (dokümanlarını) oluşturmaktadır. Konuyla ilgili bilgi (içerik, veri) öncelikle “Öğretim İlke ve Yöntemleri” adlı bilimsel kitaplardan elde edilmiştir. Öte yandan Google Scholar, Dergi Park, ResearchGate, Web of Science veri tabanlarında yayımlanan makaleler ile YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabında yer alan tezlerden de yararlanılmıştır. Alan yazını taramasında anahtar terim olarak “ödev” ve “ev ödevi” kavramları kullanılmıştır. Kuramsal temelleri bağlamında ev ödevinin tüm yönlerini açıklamak amacıyla yapılan bu çalışmanın alt amaçlarına uygun olarak alt başlıklar oluşturulmuş, her bir alt amaç ve başlık dikkate alınarak 1’den n’e kadar numaralandırılan veri kaynakları sırayla tek tek incelenmiş, elde edilen bilgiler sistematik bir şekilde derlenmiştir. Çalışmanın özellikle kapsam geçerliğini sağlamak veya arttırmak açısından uzman görüşüne başvurulabilir (Büyüköztürk, 2007). Bu nedenle çalışma tamamladıktan sonra alanında uzman olan ve daha önce benzer çalışması yayımlanan iki uzmanın görüşüne başvurulmuş çalışmanın kapsam geçerliği ve içeriğin uygun olduğu yönünde görüş alınmıştır.

3. Ev Ödevi

3.1. Tanımı ve Anahtar Kelimeleri

Sözlük anlamı dikkate alındığında TDK’ye (2025) ödev “Öğretmenin öğrencilere okul dışında yapmaları için verdiği çalışma.” şeklinde tanımlanmaktadır. Eğitim bilimi alanı açısından ise ev ödeviyle ilgili alan yazınında genellikle birbirine yakın anlamlı birçok tanım bulunmaktadır. Ödev (ev ödevi) “Öğretmenler tarafından öğrencilere verilen, öğrencilerin okul dışı zamanlarda yerine getirmesi gereken görevlerdir.” ya da “Herhangi bir derse hazırlık veya öğrenilen bilgileri pekiştirmeyi amaçlayan çalışmalardır.” şeklinde tanımlanmaktadır (Cooper, 2001, s. 35-37). Başka bir tanıma göre ev ödevi “Öğretmen tarafından planlanan ve onaylanan; öğrenci tarafından öğretmenin doğrudan denetimi olmadan sınıf dışında yapılması gereken her türlü eğitsel etkinliklerdir.” (İlgar, 2005, s. 120). Alan yazınında ödevle ilgili tanımlar incelendiğinde ödevin; öğretmenlerin herhangi bir konuyu pekiştirmek, eksik öğrenmeleri gidermek veya yeni bir konuya hazırlık yapmak amacıyla öğrencilere verdiği her türden okul ve ders dışı etkinlikler ve görevlendirmeler olduğu anlaşılmaktadır (Ok & Çalışkan, 2019). Öte yandan bilimsel çalışmalarda (Cooper, Robinson & Patall, 2006; Kalsen, Kaplan & Şimşek, 2020; Kaplan Can & Gelbal, 2022; Kır & Güven, 2024; Ok & Çalışkan, 2019; Şeylan & Aydın, 2023; Yücel, 2004) ödevle ilgili tanımların anahtar kavramları şöyle sıralanabilir: okul dışı saat, öğretmen yönetimli görev, öğrenci gelişimi, öğrenme etkinliği, pekiştirme, yeni konuya hazırlık, tekrar, uygulama, ders dışı etkinlik, sonraki konuya hazırlık, kontrol, kazanımları benimseme, öğrenme ve öğretme fonksiyonlarının tamamlanması, görev, sorumluluk, öğrenci gelişimi, aktif öğrenme, gözden geçirme, beceri gelişimi, etkinlik. Çeşitli öğrenme veya öğretme yöntem veya teknikleriyle ödev yapılabilir ancak ödevi bir öğrenme veya öğretim yöntemi veya tekniği olarak adlandırmak çok doğru değildir. Eğitim sürecinin bir parçası hatta bu sürecin devamı ve tamamlayıcısı olan ödevi ders dışı, sınıf dışı veya genellikle okul dışı bir öğrenme ve öğretme faaliyeti, etkinliği veya uygulaması şeklinde değerlendirmek daha uygundur. Nitekim alan yazınında (Güneş, 2014; İlgar, 2005; Yücel, 2004) ağırlıklı olarak böyle ifade edilmektedir.

3.2. Tarihçesi

Ev ödevi, günümüzde dünya genelinde neredeyse tüm ülkelerde ve eğitim kurumlarında uygulanmasına rağmen nicelik ve nitelik bakımından zaman zaman tartışılmış hatta geçmiş dönemlerde bazı ülkelerde ve zaman dilimlerinde yasaklanmıştır. Ev ödevinin tarihi seyri şöyle özetlenmektedir:

Eğitim alanında 1900’lü yıllarda geleneksel yaklaşım uygulanmış, öğrenmenin tekrar ve pekiştirme yoluyla gerçekleşeceği düşünüldüğü için öğrenilenleri “tekrar etmek” ve “alıştırma yapmak” şeklinde ödevler verilmiştir. Ödev verme anlayışı 1940’lı yıllara doğru değişmeye başlamış öğrencinin sınıfta hareketli ve canlı olması, bir işçi gibi çalışarak (ağaç dikme, duvar örme, üzüm yetiştirme, askı yapma vb.) öğrenmesi gerektiği savunulmuş, özellikle doğu bloku (komünist) ülkeler başta olmak üzere bazı batılı ülkelerde de ev ödevi gereksiz görülerek yasaklanmış veya verilmemeye başlanmıştır. Bu süreci takiben on yıllık bir

uygulamadan sonra yapılan değerlendirmelerde, öğrencilerin yeni bilgileri anlamasında ve nitelikli yetişmesinde bazı sorunlar yaşadığı görülmüş ve 1950'li yıllardan itibaren tekrar ödev vermeye başlanmıştır. Ancak ödevlerin öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarını karşılamadığının ve dinlenme, uyku zamanı, yaratıcı, sosyal etkinlikler bakımından ödevlerin öğrencileri sınırladığı vurgulanmıştır. Böylece ödev uygulamalarında 1980'li yıllarda üçüncü bir dönüş yaşanmış ve ödevler tekrar kaldırılmıştır. Ancak yaşanan değişim ve gelişmelere bağlı olarak 2000'li yıllarda ödev verme konusu yeniden gündeme gelmiştir. Özellikle yapılandırmacı öğrenme kuramı ve beceri odaklı öğretim programları ile PISA, PIRLS, TIMMS gibi uluslararası karşılaştırmalı ölçme sonuçları, ödev yapan Kore ve Japon öğrencilerin başarısı ve diğer çeşitli araştırmalar bazı kural ve ilkelere dikkat edilmesi koşuluyla ödev uygulama ve etkinliklerin eğitim sistemlerinde yeniden kullanılmasının önünü açmıştır (Güneş, 2014, s. 2-3).

Görüldüğü üzere ödev verme konusu, tarihî süreçte zaman zaman tartışmalar doğurmuş olsa da yaygın kanaat, ödev vermenin gerekli ve yararlı olduğu yönündedir (Şeylan & Aydın, 2023). Ancak zaman içerisinde bilgiye erişimi çok kolaylaştıran imkânların (yazılı ve görsel medya, teknoloji, çeşitli bilgi ve iletişim araçları, internet, bilgisayar, mobil uygulamalar vb.) yaşamımıza girmesi veya yaygınlaşması ev ödevine bakışı da değiştirmektedir. Bu bakış açısı değişikliği ödevin gereksiz olmasından ziyade ödevin amacı, işlevi ve yapıma şekli bakımından bir değişiklik oluşturmaktadır. Ülkemizde ödev verme konusunda bir yasal sınırlama bulunmamakla birlikte MEB (2025a) tarafından özellikle ara dönem veya yaz tatili dönemlerinde test çözme, özet çıkarma gibi öğrenciyi tek bir alana yönlendiren ev ödevlerinin yerine onların oyun ve etkinlik temelli sanatsal, kültürel, sportif ve bilimsel faaliyetler yapmalarını teşvik eden etkinliklerin verilmesini önermektedir. Nitekim ülkemizde sonuç odaklı klasik ev ödevlerinin yanı sıra 2004-2005 akademik yılından itibaren güncellenen öğretim programlarının ruhuna da uygun olacak şekilde süreç odaklı portfolyo, proje, performans vb. ödev türlerine de yer verilmektedir.

3.3. Çeşitleri

Okul içindeki eğitim süreciyle bağlantılı olan ve okul dışında eğitimle ilgili yapılan her türlü etkinlik, uygulama, alıştırma vb. genel olarak ev ödevi kavramıyla adlandırılmakta ve bu kavram daha yaygın olarak kullanılmaktadır. En çok evde yapılıyor olsa da ödev kütüphanede, etüt merkezlerinde, dersanelerde, okuma salonlarında, uygulama (bahçe, orman, maden sahası, laboratuvar, teknokent, çiftlik vb.) mekânlarında, bilgisayar veya öğretim teknolojileri yardımıyla sanal ortamda veya başka ortam veya mekânlarda da yapılabilir. Ev ödevlerinin sınıflandırılması uygulama alanlarına, mekânlarına, amaçlarına, işlevlerine, birey sayısına, zamanlamasına vb. göre değişmektedir. Sönmez Ektem ve Yıldız'ın (2017) da belirttiği gibi, alan yazınında ödevlerle ilgili birçok sınıflama bulunmakta ve öğretim programlarının temel aldığı eğitim felsefesi, yaklaşımı, modeli, yöntemi vb. değişikçe ödevlerin türü ve niteliği de değişmektedir. Öte yandan öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan öğretim ve öğrenme stratejilerine, öğrenme ve öğretme stillerine göre de ödevin çeşidi ve niteliği değişebilir (Yeşilyurt, 2019a; 2019b; 2021; Yeşilyurt, Okudan & Kızılaslan, 2020). Dolayısıyla ödevler dersin ismine göre Türkçe dersi ödevi, Matematik dersi ödevi, İngilizce dersi ödevi vb.; amacına göre hazırlık ödevi, uygulama ödevi, proje ödevi, performans ödevi vb.; yöntemine göre araştırma ödevi, gözlem ödevi vb.; yapıldığı yere göre ev ödevi, kütüphane ödevi, laboratuvar ödevi vb.; süreye veya zamanlamasına göre günlük ödev, aylık ödev, dönem ödevi, yıllık ödev vb.; kişi sayısına göre bireysel ödev, grup ödevi; sunuluş biçimine göre yazılı ödev, sözlü ödev, görsel ödev vb. üzere farklı şekillerde sınıflandırılmak ve adlandırılmaktadır. Ödevlerin bu şekilde ve ayrıntılı bir biçimde sınıflandırılması uygulamada karışıklıkları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle yukarıda yer alan okul dışı zamanlarda ve yerlerde yapılan bütün ödevler "ev ödevi" başlığı altında toplanmaktadır (Duban, 2016, Güneş, 2014). Öte yandan ev ödevleri; pratik alıştırmalar, hazırlık ödevleri, geliştirme ödevleri (İlgar, 2005) ile tamamlayıcı ödevler, hazırlık ödevleri, geliştirici ödevler, yaratıcı ödevler olarak da sınıflandırılmaktadır (Güneş, 2014).

3.4. Paydaşları

Ödevler öğrenci, öğretmen, okul ve veli (aile) arasında çokluğundan, azlığından, varlığından, yokluğundan, kısıllığından, uzunluğundan dolayı kimi zaman paydaşları tarafından şikâyet edilmesine ve bir problem olarak görülmesine rağmen genel olarak öğrenmede kalıcılık ve tekrar, yeni konuya ön hazırlık için tercih edilen bir etkinlik veya görev olarak kullanılmaktadır.

Walberg ve arkadaşları (1985; Akt., Calp, 2012), öğretim programının önemli bir parçası olan ev ödevlerinin etkililiği ve amacına ulaşması için öğretmen, öğrenci ve aile arasındaki iş birliğinin önemine dikkat çekmektedir. Ancak iyi yapılandırılmadığında veya planlanmadığında ev ödevinin paydaşları (öğrenci, okul yönetimi, öğretmen, aile) arasındaki davranışlar birbiriyle ters düşebilir; uyumsuzluk, anlaşmazlık, davranışlarda çelişki gibi birçok problem yaşanabilir; verilen ödev amacına ulaşamayabilir (Kouzma & Kennedy, 2002). Ev ödevi sadece öğrencinin değil aynı zamanda öğretmen, öğrenci ve ailenin ortaklaşa üstlendiği bir faaliyettir. Ödevin niceliğinin, niteliğinin, uygulama sürecinde yer alan paydaşlara düşen görevlerin iyi planlaması, ödevlerin ortak bir anlayış ve uyum içinde yürütülmesi gerekmektedir (Aksu, 2019).

3.4.1. Okul Yönetiminin Rolü

Ödev konusunda öğretmen, öğrenci ve aile ön planda olsa bile okul yönetiminin de ev ödevinde rolü (görev ve sorumluk) bulunmaktadır. Okulun rolleri şöyle sıralanabilir (Landry-Cuerrier & Migneault, 2009; Akt., Güneş, 2014).

- *Ödevle ilgili karar alma:* Ödev verme konusunda okuldaki bütün öğretmenlerin özellikle branş (zümre) ve şube öğretmenlerinin katılımıyla ortak karar alınmalıdır.
- *Kaynak sunma:* Ödev konusunda yararlanılacak kaynaklar, kaynakların yeri ve durumu hakkında velileri bilgilendirmelidir. Okul bünyesinde kütüphane, basılı ve dijital materyaller bulundurulmalıdır.
- *Ödev politikası oluşturma:* Bütün öğretmenlerin katılımıyla bir ödev politikası oluşturulmalıdır. Ödev politikası çerçevesinde öğrencilere verilecek ödevin sıklığı, uzunluğu, türü, niceliği, niteliği, zamanlaması, ölçme ve değerlendirilmesi, dönüt ve düzeltmesi, rehberliği, ödev için ayrılacak süre, öğrencilerden beklenenler vb. ölçütler belirlenmeli, ortak karar alınmalı ve uyulmalı, aile ve öğrenci başta olmak üzere bütün paydaşlara duyurulmalıdır.

3.4.2. Öğretmenin Rolü

Ailelerin çoğunluğu genellikle “ev ödevi veren öğretmen daha iyi bir öğretmendir” algısına sahiptir (Hallam, 2004; Akt., Baynazoğlu, 2019). Ödev vermenin amaçlarında da görüldüğü üzere öğretmenin ödev vermesinin gerekçesi sadece aile algısı, istemesi, istememesi vb. değildir. Öğretmenler amaçlarını, gerekçelerini dikkate alarak ödev vermektedir. Ödev verme konusunda en büyük rol öğretmene düşmektedir. Öğretmenlerin ödev verme konusundaki rolleri şöyle sıralanabilir (İlgar, 2005; Kalsen, Kaplan & Şimşek, 2020; Koç Akran, 2021; Landry-Cuerrier & Migneault, 2009; Akt., Güneş, 2014; Oğuz vd., 2023):

- *Öğrencinin ihtiyaçlarını belirleme:* Öğretmen, ödevi öğrencinin sınıftaki çalışmalarından hareketle ihtiyacını belirlemeli ve eksiklerini tamamlamak üzere ödev vermelidir.
- *Hedef ve kazanımları söyleme:* Öğretmen ödevin veriliş amacını ve hedefini açıklamalı, elde edecekleri kazanımları açık ve net bir şekilde öğrencilere söylemelidir.
- *Ödevin özelliklerini belirleme:* Amaç, nicelik, nitelik, uzunluk, güçlük, kolaylık, düşünme, yaratıcılık, ürün vb. değişkenleri dikkate alarak uygun özellikte ödev vermeli ve bu konuda okul yönetimiyle alınan ortak kararlara uymalı, nicelikten ziyade niteliği dikkate almalıdır.
- *Öğrencileri güdüleme, destekleme ve seviyeyi dikkate alma:* Öğretmen ilginç, anlamlı ve çeşitli ödevler bulmalı; öğrencileri düşündürmeli, güdülemeli, yaratıcılığını artırmalı; öğrencinin yetenek ve güç ve kapasitesine uygun; akademik ve sosyal yönden gelişimini destekleyici nitelikte ödev vermelidir.
- *Toplu ödev yanında bireysel farklılıklara göre de ödev verme:* Sınıf genelinin özellikleri dikkate alınarak sınıfa yönelik ortak (toplu) ödev verilebileceği gibi bireysel farkları dikkate alarak bireysel ödev de verilebilir. Öğretmen öğrencilerin bireysel özelliklerini ve farklılıklarını (başarı, ihtiyaç, zekâ düzeyi, gayret, aile durumu, ilgi, istek, yetenek, beceri, azim, sağlık, motivasyon, istek, maddi durum, aile, sosyal ve fiziksel çevre, beklenti, hedef vb.) dikkate alarak bireysel ödevlendirme de yapabilir.

- *Velileri bilgilendirme:* Öğretmen velilerle toplantı yapmalı, öğrencilerin öğrenme ihtiyaçları konusunda onları bilgilendirmeli ve yapacağı çalışmaları açıklamalıdır. Aileyle görüşerek onların ev ödevleri hakkındaki görüşlerini öğrenmeli, çocuklarına nasıl yardımcı olacakları ile ilgili aileye bilgi vermelidir.
- *İzleme, değerlendirme, dönüt ve düzeltme yapma:* Öğretmen öğrencilerin ödevleri amaca uygun ve düzenli yapma durumlarını incelemeli ve kontrol etmeli, öz ve akran değerlendirme de yapmalı, öğrencilerin eksik ve başarılı olduğu yönlerine(sonuçlara) ilişkin dönüt vermelidir.
- *Ceza ve not tehdidinden kaçınma:* Ödevini yap(a)mayan öğrenciyi aşağılanma, rencide etme, azarlama, becerisizlikle suçlama, fiziksel şiddet gibi birinci tür ceza verilmemeli, öğrenci not ile tehdit etmemelidir.

3.4.3. Ailenin Rolü

Ev ödevleri, aileyi çocuklarının eğitim-öğretim hayatına kattığı için aileye çocuklarının eğitimini gözlemelerine, neyi öğrendiğini veya öğrenmediğini bilmelerine bir fırsat sunmaktadır. Ev ödevleri; çocuklarıyla iletişim kurmada, onların çeşitli ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterliklerini ve çocuklarına karşı davranış ve tutumlarının onların okul başarısı ve davranış değişimi üzerindeki etkisini görmelerinde oldukça önemlidir (Kaplan Can & Gelbal, 2022). Öğretmenler tarafından ev ödevi verilmesi dahi pedagojik kuralların, bu çalışmada belirtilen ilkelerin dikkate alınması ve öğretmenle mutlaka iletişime geçilmesi koşuluyla aileler tarafından da çocuklara ödev verilebilir. Ev ödevinin yapılmasında çocuğa yapılabilecek destek konusunda ailenin rolleri şöyle sıralanabilir (Cooper, 1984; Akt., Aşık, 2022; Güneş, 2014; Ilgar, 2005; MEB, 2025b):

- *Uygun ortam (çalışma yeri ve alanı) ve kaynak oluşturma:* Mümkünse çocuk için ayrı bir oda ders çalışma mekânı yapılmalı ancak bu mümkün değilse evin bir bölümü çocukların ders çalıştığı bir mekân olarak ayarlanmalıdır. Bu mekânda görsel ve işitsel olarak dikkat dağıtıcı uyarıcılar (diğer derslerle ilgili materyaller, poster, yiyecek-içecek, mobil telefon vb.) ortadan kaldırılmalıdır. Mekân ısı, ışık, havalandırma bakımından uygun konuma getirilmelidir. Evde yaşayan insanların, iletişim ve medya araçlarının (tv, radyo vb.) gürültüsü kontrol altına alınmalı, ses ve görüntü kirliliği oluşturmamalıdır. Çocuğun ihtiyaç duyduğu malzemeler, araç-gereçler, kitap ve yardımcı kaynaklar vb. temin edilmelidir.
- *Psikolojik sağlığı koruma:* Çocukların ev ödevlerine olan yaklaşımlarını etkileyecek olumsuz tutumlar gösterilmemeye çalışılmalıdır. Aile içi tartışma, kavga, gürültü, gerginlik, bağırma, kızma vb. oluşturan durumlardan ve ödev yapması için çocuk üzerinde aşırı strese, baskıya, endişeye, korkuya vb. sebep olan davranışlardan uzak durulmalıdır.
- *Çalışma takvimi ve planı oluşturma:* Okulun açıldığı ilk haftalarda okul ders programını da dikkate alarak düzenli ev ödevi yapma zaman takvimi ve planı belirlenmeli, çocuğun bu plana uyması sağlanmalı, ancak gerektiğinde esnek davranılarak plan ve süreç değiştirilmelidir.
- *Ödev hakkında konuşma, iletişim kurma ve ilgili olma:* Çocuğa eğitimin ve ev ödevinin önemli ve gerekli olduğu düşüncesi gösterilmelidir. Çocuk dinlenilmeli, görüşleri alınmalıdır. Öğretmenle görüşerek ev ödevleri hakkındaki tutum ve beklentileri, ev ödevlerinde çocuklara nasıl yardımcı olacağı öğrenilmelidir. Mümkünse çocukla ev ödevi süreci ve sonucu hakkında genel bir değerlendirme yapılmalıdır.
- *Ödev sürecini izleme, gözleme, kontrol etme ve geri bildirim verme:* Ev ödevleri takip ve kontrol edilmeli, süreci baskı altına almadan çocuk izlenmeli ve gözlemlenmelidir. İpucu verilmeli, yol gösterilmeli, örnek çözülmeli ancak çocuğun yerine ev ödevi yapılmamalı, ödev doğrudan öğretilmemeli, medya kanallarından ve uygulamalardan birebir (doğrudan, kopya ederek vb.) ödev yapılmasına fırsat verilmemelidir.
- *Güdüleme:* Eğitim, öğrenme, başarı, gelecek, beklenti, hedef, toplum, ülke, insanlık vb. öğelerden de faydalanarak çocuğun güdülenmesi sağlanmalıdır. Büyükanne kuralı (ödevini yaparsan da yaparsın) değil, öncelikli olarak ödül ve pekiştireç kullanılmalıdır. Çocuğun gelişim dönemine göre pekiştireç ve motivasyon çeşidine yer verilmelidir. Küçük yaşlarda birinci tür pekiştireç ve dışsal motivasyon, ileriki yaşlarda ikinci tür pekiştireç ve içsel motivasyona daha fazla yer verilmelidir. Ödevin çocuğun görev ve sorumluluğu olduğu ve bunun önemi açıklanmalıdır.

- *Danışman (rehber) olma:* Ev ödevi konusunda çocukların bir nevi danışmanı olunmalıdır. Her yardım isteğinde çocuğa direkt müdahale edilmemeli, kimi problemleri kendi başına çözmesinin önü açılmalıdır. Uzun süreli ödev yapması durumunda ara verdirilerek çocuğun kafasını toplaması, dinlenmesi veya rahatlaması sağlanmalıdır.
- *Öğretmeni bilgilendirme:* Öğretmenlerle iş birliği içinde hareket ederek evde yapılan çalışmalar konusunda öğretmenler bilgilendirilmeli, onların görüş ve önerileri dikkate alınmalıdır.
- *Olumsuz davranış ve tutumlardan kaçınma:* Daha mükemmel olması adına devamlı müdahale ederek çocukta bıkkınlık oluşturma, hep daha fazlasını isteme, ödev yapma konusunda sıklıkla uyarma, çocuğu sıkboğaz ederek bunaltma davranışlarından uzak durulmalıdır.

3.5. Amaçları ve Gerekçeleri

Ev ödevi verilmesinin amaçları ve gerekçeleri şöyle sıralanabilir (Aksu, 2019; Baynazoğlu, 2019; Blazer, 2009; Akt., Elma & Samancı, 2024; Çetinkaya & Uzunkol, 2019; Epstein, 1988; Akt., Aksu, 2019; Ersoy & Anagün, 2009; Gedik & Orhan, 2013; Güneş, 2014; Gür, 2002; Akt., Ok & Çalışkan, 2019; Oğuz vd., 2023; Oluşum, 2016; Özer & Öcal, 2013; Topkaya, 2016; Turner, 1984; Akt., Ilgar, 2005):

- *Kalıcı izli öğrenmeyi sağlamak:* Öğrenilen bilginin kalıcılığını ve sürekliliğini sağlamak.
- *Öğrenmeyi kolaylaştırmak:* Alıştırma ve uygulama yardımıyla öğrenmeyi kolaylaştırmak.
- *Derse (yeni konuya) hazırlamak:* Öğrencilerin derslere veya yeni konuya hazırlıklı gelmesi sağlamak.
- *Gelişim alanlarına katkı sağlamak:* Dil, zihinsel, sosyal ve bedensel becerileri geliştirmeye katkı sağlamak.
- *Okul-aile-öğretmen iletişimi sağlamak:* Aile, öğrenci, öğretmen arasında etkili iletişim becerisi kazandırmak.
- *Zamanı etkili kullanmak:* Zaman yönetimi becerisine sahip olmak, zamanı iyi ve verimli kullanmayı sağlamak.
- *Öğrenilenleri pekiştirmek:* Konuların tekrar edilmesini sağlayarak öğrencinin okulda öğrendiği bilgi, beceri ve davranışları pekiştirmek.
- *Sorumluluk sahibi yapmak:* Öğrenciye görev bilinci, öz-disiplin, sorumluluk, bireysellik ve bağımsız çalışma duygusu ve becerileri kazandırmak.
- *Akademik (bilişsel) başarısına katkı sağlamak (artırmak):* Öğrencilerin akademik ve bilimsel başarısına ve gelişimine katkı sunmak.
- *Yetenek ve becerileri geliştirmek veya ortaya koymak:* Öğrencide var olan yeteneklerini ve becerilerini ortaya koymak, geliştirmek ve arttırmak.
- *Ders çalışma alışkanlığı kazandırmak:* Öğrenciye düzenli ve programlı, aynı zamanda da verimli ve sağlıklı ders çalışma alışkanlığı kazandırmak.
- *Kendini geliştirmek:* Sorumluluk, çalışma ve üst düzey düşünme becerileri kazandırmak; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel olarak bütüncül gelişime katkı sunmak.
- *Bilgi uygulamak ve hayata transfer etmek:* Öğrencilerin okulda öğrendiği bilgiyi okul dışında uygulamak ve onu günlük yaşama, yeni durumlara ve diğer alanlara aktarmak.
- *Aileyi eğitim sürecine dâhil etmek:* Öğrencilerin okulda edindiği bilgi ve yeteneklerin ailelere paylaşılmasını ve öğrencinin öğrenme-öğretme sürenine ailenin katılımını sağlamak.
- *Kendi kendine (bireysel) öğrenmeyi sağlamak:* Öğrencinin kendi kendine öğrenmesinin önünü açmak veya kolaylaştırmak, bağımsız çalışma yeteneği ve alışkanlığı kazandırmak.

- *Okul dışı öğrenme imkânlarını kullanmak*: Bilgi kaynaklarından olan kütüphane, referans kitapları, internet ve diğer kaynakları öğrencilerin kullanmasını teşvik edip öğrenmeleri için fırsatlar sunmak.
- *Sosyal ve duyuşsal becerileri geliştirmek*: Güven, empati, farklı düşüncelere saygı, iş birliği, arkadaşlık, dostluk, yardımlaşma, dayanışma, birlik-beraberlik duygu ve becerilerini geliştirmek veya kazanmak.
- *Dersin (öğrenilen bilginin) anlaşılma veya kazanılma durumu ortaya koymak*: Derslerin öğrenciler tarafından anlaşılıp anlaşılmadığını ya da öğrencilerin gerekli becerilere sahip olup olmadığını ortaya çıkarmak.
- *Bireysel ilerlemeye (gelişime) katkı sunmak veya önünü açmak*: Farklı niteliklere (zekâ, başarı, azim, motivasyon, hızlı-yavaş öğrenme, yetenek, beceri vb.) sahip olan bütün öğrencilerin bireysel özelliklerine göre öğrenmeyi bireyselleştirmek, yani işi öğrenciye bireysel hız ilkesine göre öğrenme imkânı sunmak.
- *Problem çözme ve araştırma-inceleme becerisi kazandırmak*: Öğrencilerin araştırma becerisi ve başarıma duygusunu kazandırmak, Öğrenilen bilginin analiz edebilmesini sağlamak, problemler karşısında çözüm üretmek, olaylar ve/veya durumlar arasında neden-sonuç ilişkisi kurmak, zorlukların üstesinden gelme, zihni aktif tutmak.
- *Eksik kalan konuları (içeriği) gidermek veya yetiştirmek*: Okulda veya derslerde geçirilen vaktin (ders sürelerinin) hedeflere erişilmesi bakımından yeterli olmadığı durumlarda derslerde eksik kalan konuların veya etkinliklerin tamamlanmasını sağlamak, bitmemiş işleri tamamlamak, sınıfta tanıtılan kavramları geliştirmek, çeşitli sebeplerden (ders konularının yoğunluğu, tatil, hastalık, devamsızlık, sınav, doğal afetler vb.) dolayı işlenemeyen veya eksik kalan konuları yetiştirmek, derste yapılamayan tekrarı yapmak veya soru (örnek, problem, uygulama, etkinlik vb.) çözmek.

3.6. Olumlu Etkileri

Alan yazınında ev ödevin faydasının, akademik başarıya olumlu ve anlamlı etkisinin veya paydaş düşüncelerinin olumlu yönde olduğunu gösteren birçok araştırma (Bembenutty, 2011; Binbaşıoğlu, 2000; Bursuck, 1994; Fan vd., 2017; Kurt, 2020; Özcan & Erktin, 2015; Rudman, 2014; Glazer & Williams, 2001; Akt., Yuladır & Doğan, 2009; Ramdass & Zimmerman, 2011; Stoeger & Ziegler, 2008; Xu, 2005; Warton, 2001; Akt., Duru & Çoğmen, 2017) bulunmaktadır. Öğrencilerin ilgi, merak ve ihtiyaçlarını dikkate alarak nitel ve nicel olarak iyi planlanmış, hazırlanmış ve yapılmış ev ödevlerinin olumlu etkileri (üstün veya faydalı yönleri) maddeler şeklinde şöyle sıralanabilir (Acar vd., 2015; Cheema & Sheridan, 2015; Cooper, 2007; Darn, 1997; Akt., Koçak & Göçer, 2020; Deringöl, 2022; Gökdağ Baltaoğlu, Sucuoğlu & Öztürk, 2017; Güneş, 2014; Kapıkıran & Kıran, 1999; Kemertaş, 2003; Turan Özpolat, Karakoç & Kara, 2017; Landry Cuerrier, 2009; Akt., Oğuz vd., 2023; Bembenutty, 2011, Cooper vd., 2006; Katz vd., 2011; Warton, 2001; Akt., Duru & Çoğmen, 2017):

- 1) Gerektiğinde bir ölçme ve değerlendirme yöntemi olarak kullanılır.
- 2) Derin, anlamlı, tam, bağımsız ve bireysel öğrenme fırsatı sunar; etkili öğrenme stratejileri geliştirilir.
- 3) Öğrencileri farklı kaynaklardan çalışmaya sevk eder, okul dışı öğrenmelerin de olduğunu fark ettirir.
- 4) Yapararak ve yaşayarak öğrenmeyi sağlar, öğrencileri bilişsel, duyuşsal ve devinişsel olarak aktif hale getirir.
- 5) Düşüncelerin paylaşılmasını, bireysel veya toplumsal problemlerin fark edilmesini ve çözüm yollarının tartışılması sağlar.
- 6) Kendi kendini kontrol (otokontrol), öğrenmeye ve verilen görevlilerin yerine getirmeye karşı sorumluluk duygusu kazandırır.
- 7) Problem çözme, yorumlama, analiz, mantık yürütme, araştırma-inceleme yapma ve farkında olmadığı diğer yetenekleri keşfeder, geliştirir.
- 8) Okul-aile irtibatlarını güçlendirir; öğrenci, öğretmen ve aile arasında köprü ve iş birliği kurulur; aile çocuklarının ders başarılarını takip eder.

- 9) Grup çalışmasına, iş birliğine, sosyalleşmeye, içine kapanık veya sosyal yönleri gelişmemiş öğrencilerin kendilerini ifade etmesine fırsat sunar.
- 10) Verilen görevi tek başına başarıyla yapmanın gururunu yaşatır, çalışma şevkini ve başarılı olma inancını artırır ve öğrencinin kendine olan güvenini geliştirir.
- 11) Öz-düzenleme, öz-disiplin, üst düzey düşünme, zaman yönetimi ve organizasyonu, bağımsız çalışma, akademik öz-yeterlik gibi bir takım temel yaşam becerileri kazandırır.
- 12) Bilginin kalıcı öğrenilmesini, yeni bilgiler üretilerek yaratıcılığın gelişimi, yeni bilgi ve beceriler elde edilmesini, sınıfın bilgi seviyesinin artmasını; bilginin hayata transfer edilmesini; bilgi ile yaşam arasında bağlantı kurulmasını sağlar.
- 13) Derslerde işlenen konuyu pekiştirir, tekrarı sağlanır; derse karşı ilgiyi ve başarıyı artırır; ders dışındaki boş vakitlerin eğitsel çalışmalarla geçirilmesini sağlar; derse katılımı artırır; derslere, okula ve eğitime karşı olumlu tutum geliştirir; dersler ve derslerin konuları arasında ilişki kurulur; ders çalışma alışkanlığı kazandırır.

3.7. Olumsuz Etkileri

Alan yazınında yer alan çalışmalar ev ödevinin öğrencilerin akademik başarısını arttırdığı vurgulansa da bu durum her zaman güçlü bir destek görmemektedir (Elma & Samancı, 2024). Nitekim alan yazınında ev ödevinin faydasının, akademik başarıya olumlu etkisinin veya paydaş düşüncelerinin olumlu yönde olduğunu gösteren araştırmalar olduğu gibi ev ödevinin anlamlı etkisinin olmadığını, kimi zaman faydasız hatta pek çok sorunun sebebi olduğunu ortaya koyan araştırmalar da (Duru & Çöğmen, 2017; Kapıkıran & Kıran, 1999; Kouzma & Kennedy, 2002; Kralovac & Buell, 2001; Cooper vd., 2006; Akt., Duru & Çöğmen, 2017; Jong vd., 2000; Akt., Kaplan Can & Gelbal, 2022; Landry-Cuerrier & Migneault, 2009; Akt., Güneş, 2014) bulunmaktadır.

Ödev sürecinin iyi planlanamamasının ve yönetilememesinin; öğrencilerin ilgi, merak ve ihtiyaçlarının dikkate alınmamasının; okula ve eğitime yönelik öğretmen, aile ve öğrencinin farklı bakış açısına sahip olmasının bir sonucu olarak ödevle ilişkin ön yargılar, ödevin ortaya çıkardığı olumsuz etkiler ve olumsuz düşünceler karşımıza çıkmakta, bu durum birçok problemi ve olumsuz etkiyi de beraberinde getirmektedir (Kapıkıran ve Kıran, 1999; Özer & Öcal, 2013; Turanlı, 2007; 2009). Özellikle, işlevselliğini yükselten faktörler dikkate alınmadan verilen ev ödevlerinin olumsuz etkileri (sınırlı yönleri) maddeler şeklinde şöyle sıralanabilir (Arslan & Elma, 2023; Cooper, Robinson & Patall, 2006; Güneş, 2014; Núñez vd., 2015; Özdemir, 2015; Yücel, 2004; Cooper, 1989; Akt., Şeylan & Aydın, 2023; Warton, 2001; Akt., Duru & Çöğmen, 2019; Bempechat, 2004; Cooper & Valentine, 2001; Froiland, 2011; Katz, Buzukashvily & Feingold, 2012; Martinez, 2011; Rudman, 2014; Van Voorhis, 2004; Waton, 2001; Xu, 2005; Akt., Duru & Çöğmen, 2017; Luke, 2013; Galloway, Conner & Pope, 2013; Akt., Çakır & Ünal, 2019):

- 1) Ödevin anlamsız, sıkıcı, bıkkınlık verici bir etkinlik olarak algılanmasına,
- 2) Akademik ilgilerin zayıflamasına, hayal kırıklığına, kafa karışıklığına, şikâyetlere ve sızlanmalara,
- 3) Okula, eğitime ve ders çalışmaya yönelik olumsuz tutum geliştirmeye, derslerden ve okuldan soğumaya ve uzaklaşmaya,
- 4) Ödevleri gereksiz, anlamsız, ceza aracı, not yükseltme aracı, bir şey kazandırmayan faaliyet veya fazladan bir yük olarak görmeye,
- 5) Kopya çekmeye, başkasına yaptırmaya, hileye başvurma, baştan savma, ezbere veya birebir, gelişigüzel veya al-yapıştır-değiştir, kes-kopyala-değiştir şeklinde yapılmasına, yarım bırakılmasına,
- 6) Öğrencinin kendini gerçekleştirmesini, karar vermesini, bağımsız çalışmasını, yaratıcı fikirler üretmesini ve yeteneğini keşfetmesini engellemeye,
- 7) Akademik stres, bireysel stres, aile içi stres, okul tükenmişliği, sağlık sorunları, yaşamsal denge yoksunluğu, fiziksel ve duygusal yorgunluk, aileyle çatışma, korku, endişe, gerilim düzeylerinin yükselmesine,

- 8) Sosyal aktiviteler, sosyalleşmek, oyun oynamak, boş zaman etkinlikleri, aileyle nitelikli vakit geçirmek, çocukluğunu yaşamak ve deneyimlemek için zamanın azalmasına, kısıtlanmasına veya kalmamasına,
- 9) Ödevi aile veya diğer sosyal çevre üyelerinin yapmasına, aile bütçesine ek masraf getirmeye, ekonomik yönden ailenin zarar görmesine veya zorlanmasına, öğrencinin ebeveynlerine karşı tepki geliştirmesine, ailelerin farklı imkânları nedeniyle öğrenciler arasında eşitsizliğe *neden olabilir*.

3.8. Öneriler ve Özellikler

Ev ödevlerinin akademik başarıya etkisi, üstün (olumlu, faydası) ve sınırlı (olumsuz, faydasız) yönlerinin ortaya çıkması ağırlıklı olarak ev ödevi verilirken dikkat edilmesi gereken durumların, ödevin sahip olması gereken niteliklerin veya ödevle ilgili önerilerin yerine getirilmesi durumu ve düzeyiyle ilgilidir. İşlevsel, nitelikli, amacına ulaştırıcı ev ödevi verilirken başta öğretmenler olmak üzere ödevin paydaşları tarafından dikkate alınması gereken öneriler (özellikler, nitelikler, ölçütler vb.) şöyle sıralanabilir (Arslan & Elma, 2023; Cemaloğlu, 2019; Cooper, 2001; Elma & Samancı, 2024; Güneş, 2014; Kalsen, Kaplan & Şimşek, 2020; Kapıkıran & Kıran, 1999; Koç Akran, 2021; Oğuz vd., 2023; Yücel, 2004; Boldyrew, 1973; Gallop, 1993; Akt., Ilgar, 2005; Jiang, 1994; Spellings, 2005; Glasser, 2016; Slavın, 2013; Marzano & Pickering, 2009; Ndebele, 2016; Akt. Adsız, 2023; Kazmierzak, 1994; Akt., Şeref & Varışoğlu, 2015; Kocaçınar, 1979; Akt., Yücel, 2004):

- Ödevler öğretim programına uygun, öğretim programını tamamlayıcı ve destekleyici, sınıf ve ders içi etkinliklerle uyumlu olmalıdır.
- Nicelik ve nitelik olarak öğrenilmesinden ve yapılmasından haz alınan, kaygı ve strese düşürmeyen, bıkkınlık ve sıkılganlık durumu oluşturmayan ödev verilmelidir.
- Öğrencinin ailesi ve nitelikleri bilinmeli, aileyle iş birliği yapılmalı ve ailenin bütçesi, imkânları, ders çalışma mekânları, iklimi, ödevi verdiği değer, rehberlik etme özelliği, eğitim durumu, bütünlüğü vb. aileyle ilgili değişkenler dikkate alınarak ödev verilmelidir.
- Planlı ve düzenli bir şekilde, mümkünse düzenli aralıklarla ve her konu için ayrı (bağımsız) ödev verilmeli, tek seferde uzun süreli ve miktarlı; aşırı kolay veya zor ödev verilmemelidir.
- Öğrencilerin dikkatini çekerek ve mümkünse dersin sonuna bırakmayarak bütün öğrencilerin duymasını veya gerekirse not almasını sağlayarak ödevin konusu, içeriği, kapsamı vb. açık bir şekilde izah edilmeli, öğrencilerin ödevi tam anlaması ve aralarında ikilemin oluşmaması sağlanmalıdır.
- Ödevin paydaşları (okul yönetimi, şube ve zümre öğretmenleri, aile, öğrenciler) arasında etkili bir iletişim kurulmalı, bir ödev politikası belirlenmeli, ödev verilirken aile ve öğrenci katılımıyla ve onlarla birlikte ödev verilmelidir.
- Araştırmaya yönelen ve teşvik edici, üst düzey düşünme becerisi (eleştirel, analitik, yaratıcı ve yansıtıcı) ve sorumluluk bilincini geliştirici, keşfedici, ilgi ve dikkat çekici, merak uyandırıcı, çalışma isteği uyandırıcı nitelikte ödevler verilmelidir.
- Ödevin amacı, elde edilecek kazanımlar, içeriği, ders veya konuyla ilgisi, yapılacak etkinlik, beklenti, ölçütler, yapıma, teslim takvimi, yararlanılabilecek kaynaklar vb. konularında öğrencilere açıklayıcı bilgi verilmeli; ödevin temel amacının tekrar, pekiştirme ve kalıcı izli öğrenme amacıyla verildiği izah edilmelidir.
- Cezalandırmak ve not vermek amaçlı, öğretmen-veli-öğrenci çatışmasına neden olan, sosyalleşmeyi ve sosyal gelişimi engellemeyen, uyku süresini, oyun oynamayı veya ders dışı etkinlikleri azaltan veya yok eden, birebir tekrara dayalı olan, sosyal çevresinden veya medya/iletişim araçlarından kopya çekilemeyen nitelikte ödev verilmemelidir.
- Bireysel ödevlendirmede öncelikle öğrencinin bireysel özellikleri (becerisi, yeteneği, zekâ düzeyi, öğrenme stili, aile yapısı ve özelliği, kültürü, dili, ilgisi, algısı, başarı ve gelişim düzeyi, ihtiyacı, hedefi, gayreti, beklentisi, hazır bulunuşluk düzeyi, ön bilgisi, sağlık durumu vb.) bilinmeli ve bu özelliklere uygun bireyselleştirilmiş ev ödevi verilmelidir.

- Ödev nitelik ve nicelik açısından öğrenciye uygun olmalı; ödevde ayrılan süre, miktarı ve elde edilecek kazanım düzeyi doğru orantı misali öğretim kademesi ve akademik başarı durumu yükseldikçe artmalı, düştükçe azalmalı; öğrencinin tek başına erişebileceği ve yapabileceği seviyede zorlukta ve makul süre içerisinde (kazanımları sağlayacak derecede yeterli, aile ile çevre ilişkilerinden alıkoymayacak kadar kısa) yapılacak uzunlukta olmalıdır. Yukarıdaki değişkenlere göre değişmesine (esnekliğine) rağmen ödevde ayrılan süre bir günde ortalama bakımından genel sınırlarıyla ilkököl birinci ve ikinci sınıflarda 20-30 dakikayı, üçüncü ve dördüncü sınıflarda 30-40 dakikayı veya ilkököl kademesinde 1-1,5 saati; ortaokul kademesinde 1-2 saati; lise kademesinde 2-3 saati aşmamalıdır.

Bunların yanı sıra;

- Ödevde sınıfın öğrenim ve akademik başarı seviyesi, gelişim dönemi ve seviyesi, öğrenci sayısı, hazır bulunuşluk düzeyi, ön bilgisi, yer aldığı öğretim kademesi, öğrenci sayısı dikkate alınmalı, bilişsel ve duyuşsal yönden zayıf olan öğrenciler de dikkate alınmalıdır, kimi zaman grup çalışmasına (iş birliğine) dayalı ödev verilmeli; ödev süreci ve sonucu kontrol edilip dönüt ve düzeltme yapıldıktan sonra öğrencilere iade edilmelidir.
- Ezbere ve yüzeysel öğrenmeye değil anlamlı ve derin öğrenmeye teşvik eden, bilişsel öğrenme alanı kazanım/hedef basamaklarının (bilgi kavrama, uygulama, analiz, değerlendirme, sentez) birden fazla basamağını mümkünse üst düzey basamaklarını (analiz, sentez, değerlendirme) ilgilendiren, bilginin hayata ve uygulamaya transferini sağlayan; klasik çözümlenme soruları yerine yaratıcılığı ve bireysel farklılığı gözetilen/ön plana çıkaran ödevler verilmelidir.

4. Sonuç

Üstün ve sınırlı, olumlu ve olumsuz yönleriyle tartışılan ve zaman zaman eğitim sitemlerinden kaldırılan ev ödevi günümüzde hemen hemen bütün ülkelerin eğitimin sistemlerinde yerini almış ve uygulamaya devam etmektedir. Aynı zamanda okul dışı mekân ve zaman dilimlerinde bir öğrenme etkinliği işlevini de üstlenen ev ödevi eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçası konumundadır. Nitekim konuyla ilgili çalışmalar bu durumu teyit etmektedir (Bang vd., 2009; Doyle & Barber, 1990; Feitosa & Barroco, 2024; Rahmani, Rexhepi & Rexhepi, 2024). Klasik anlamda ve dönemlerde genellikle evde yapılmasından dolayı sıkça ev ödevi şeklinde adlandırılrsa da günümüzde kütüphane, etüt merkezi, dershane, okuma salonu, uygulama alanları gibi fiziksel mekânlar ile bilgisayar veya öğretim teknolojileri yardımıyla sanal ortamda da yapılabilmektedir. Ev ödevleri; dersin ismine, amacına, yöntemine, yapıldığı yere, süreye veya zamanlamasına, kişi sayısına, sunuluş biçimine göre farklı şekillerde sınıflandırılmak ve adlandırılmaktadır. Ev ödevinde temel sorumluluk ve role öğrenci sahip olmakla birlikte aile, okul yöntemi ve özellikle öğretmenin rol ve sorumluluğu oldukça önemli bir yere sahiptir. Ev ödevinin; akademik (bilişsel) başarı katkısı sağlamak, öğrenileni (değişen davranışı) pekiştirmek, tekrar etmek ve kalıcılığını sağlamak, derse (yeni konuya) hazırlamak; eksik kalan konuları (içeriği) gidermek veya yetiştirmek dışında da birçok amacı, verilme gerekçesi ve üstün (olumlu) yönü bulunmaktadır. Konuyla ilgili yapılan çalışmalar ev ödevinin olumlu yönlerine dikkat çekerek eğitim sürecinde olması gerektiğini ileri sürmektedir (Corno, 2000; Kathleen vd., 2001; Keith vd., 1986; Paschal, Weinstein, & Alberg, 1984). Başta öğretmenler olmak üzere ödevin paydaşları tarafından dikkate alınması gereken öneriler (özellikler, nitelikler, ölçütler vb.) yerine getirilmesi veya dikkat edilmesi durumunda ev ödevlerinin olumsuz etkileri giderilebilir veya en az indirilebilir ve olumlu etkileri daha anlamlı bir şekilde ortaya çıkarılabilir. Ev ödeviyle ilgili yapılan bazı çalışmalar ev ödevinin olumsuz yönlerine dikkat çekmekte ve ev ödevinin gerekliliğini tartışmaya açmaktadır (Cooper, Robinson & Patall, 2006; Froiland, 2011; Rudman, 2014; Van Voorhis, 2004; Warton, 2001; Xu, 2005). Ev ödevini kuramsal temelde bütün paydaşlarıyla açıklamak üzerine yapılan bu çalışma kapsamında ev ödevinin çeşitleri, paydaşları ve paydaşların rolleri, amaçları ve gerekçeleri, olumlu ve olumsuz etkileri, önerileri ve özellikleri üzerinde durulmuştur. “Ev Ödevi El Kitabı” niteliğinde olan bu çalışmanın öğretmenlere, öğrencilere, ailelere, okul yönetimine kılavuz olması ve eğitim bilimi alan yazınına katkı sağlaması öngörülmektedir.

5. Kaynakça/References

- Acar, E., Ersoy, E., Eser, N., & Vural, A. R. (2015). İlkokul 2. sınıf matematik dersi kapsamında verilen ev ödevlerinin incelenmesi. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 30(2), 47-85. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/buje/issue/14782/327971> adresinden erişilmiştir.
- Adsız, R. (2023). İlkokul öğrencilerine ödev yapma alışkanlığı kazandırılmasına yönelik bir eylem araştırması (Batum örneği). *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 10(3), 232-246. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/asead/issue/79283/1321718> adresinden erişilmiştir.
- Aksu, D. (2019). Öğrenme-öğretme sürecinde ev ödevi: Hong Kong örneği. *Journal of Multidisciplinary Studies in Education*, 2(4), 66-79. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jmse/issue/42029/500019> adresinden erişilmiştir.
- Alpazar, Ç. (2020). Öğretmen ve öğrenci gözünden bir ev ödevi portresi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 42-60. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2020.20.52925-511016>
- Arslan, A., & Elma, M. (2023). Ev ödevlerinin öğretmen görüşlerine göre analizi: Bir olgu bilim araştırması. *Milli Eğitim Dergisi*, 52(238), 981-1010. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.1092679>
- Aşık, S. (2022). İlkokul 1. sınıf öğrencilerinin velilerinin ev ödevlerine ilişkin görüşleri. *International Social Sciences Studies Journal*, 8(99), 1930-1942. <https://doi.org/10.29228/sssj.62477>
- Aydoğdu, Ü. R., Karamustafaoğlu, O., & Bülbül, M. Ş. (2017). Akademik araştırmalarda araştırma yöntemleri ile örneklem ilişkisi: Doğrulayıcı doküman analizi örneği. *Z.G. Eğitim Fakültesi Dergisi*, (30), 556-565. <https://doi.org/10.14582/DUZGEF.1803>
- Bang, H. J., Suárez-Orozco, C., Pakes, J., & O'Connor, E. (2009). The importance of homework in determining immigrant students' grades in schools in the USA context. *Educational Research*, 51(1), 1-25. <https://doi.org/10.1080/00131880802704624>
- Baynazoğlu, L. (2019). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevleri hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(221), 51-71. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/43527/532803> adresinden erişilmiştir.
- Bembenutty, H. (2011). Meaning and maladaptive homework practices: the role of self efficacy and selfregulation. *Journal of Advanced Academics*, 22(3), 448-473. <https://doi.org/10.1177/1932202X1102200304>
- Binbaşıoğlu, C. (2000). *Okulda ders dışı etkinlikler*. Milli Eğitim Basımevi.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40. <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>
- Bursuck, W. (1994). Introduction to the special serious on homework. *Journal of Learning Disabilities*, 27(8), 466-469. <https://doi.org/10.1177/0022219494027008>
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Pegem A Yayınları.
- Calp, Ş. (2012). İlköğretimde ev ödevi: Beşinci sınıf öğrencilerinin algıları. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 2(2), 120-136. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/issej/issue/26563/279706> adresinden erişilmiştir.
- Cemaloğlu, N. (2019). *Eğitimin pin kodu*. Pegem Akademi.
- Cheema, J. R., & Sheridan, K. (2015). Time spent on homework, mathematics anxiety and mathematics achievement: Evidence from a US sample. *Issues in Educational Research*, 25(3), 246-259. <http://www.iier.org.au/iier25/cheema.pdf> adresinden erişilmiştir.
- Cooper, H. (2001). Homework for all- in moderation. *Educational Leadership*, 58(7), 34-38. <https://eric.ed.gov/?id=EJ626292> adresinden erişilmiştir.

- Cooper, H. (2007). *The battle over homework: Common ground for administrators, teacher, and parents*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press. <https://doi.org/10.4135/9781483329420>
- Cooper, H., Robinson, J. C., & Patall, E. (2006). Does homework improve academic achievement? Asynthesis of research, 1987-2003. *Review of Educational Research* 76(1), 1-62. <https://doi.org/10.3102/003465430760010>
- Corno, L. (2000). Looking at homework differently. *The Elementary School Journal*, 100(5), 529-548. <https://doi.org/10.1086/499654>
- Çakır, E., & Ünal, A. (2019). An investigation into middle school students' conceptions of homework. *Language Teaching and Educational Research*, 2(1), 41-56. <https://doi.org/10.35207/leter.535622>
- Çetinkaya, K., & Uzunkol, E. (2019). İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin ev ödevlerine ilişkin algıları. *Journal of Interdisciplinary Education: Theory and Practice*, 1(1), 59-75. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jietp/issue/45028/556307> adresinden erişilmiştir.
- Deringöl, Y. (2022). Ortaokul altıncı sınıf öğrencilerinin matematik ödev alışkanlıkları. *Uluslararası Temel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 56-64. <https://doi.org/10.38089/iperj.2022.91>
- Doyle, M. A. E., & Barber, B. S. (1990). *Homework as a learning experience. What research says to the teacher*. National Education Association. <https://eric.ed.gov/?id=ED319492> adresinden erişilmiştir.
- Duban, N. (2016). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevleri hakkındaki görüşleri. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 1(1), 55-67. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ijetsar/issue/28923/309558> adresinden erişilmiştir.
- Duru, S. & Çoğmen, S. (2017). İlkokul ve ortaokul öğrencileri ile velilerin ev ödevlerine yönelik görüşleri. *İlköğretim Online*, 16(1), 354-365, 2017. <https://doi.org/10.17051/io.2017.76577>
- Duru, S., & Çoğmen, S. (2017). İlkokul ve ortaokul öğrencileri ile velilerin ev ödevlerine yönelik görüşleri. *İlköğretim Online*, 16(1), 354-365. <http://dx.doi.org/10.17051/io.2017.76577>
- Duru, S., & Çoğmen, S. (2019). Ev ödevleri motivasyon ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Turkish Studies*, 11(3),1049-1064. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9395>
- Elma, M., & Samancı, O. (2024). Ödev uygulamalarının eğitim sürecindeki durumu: Bir literatür taraması. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 13-21. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cebed/issue/83767/1293709> adresinden erişilmiştir.
- Ersoy, A., & Anagün, Ş. S. (2009). Sınıf öğretmenlerinin fen ve teknoloji dersi ödev sürecine ilişkin görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)*, 3(1), 58-79. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/balikesirnef/issue/3368/46494> adresinden erişilmiştir.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme*. Yelkentep Yayınları.
- Fan, H., Xu, J., Cai, Z., He, J., & Fan, X. (2017). Homework and students' achievement in math and science: A 30-year meta-analysis, 1986-2015. *Educational Research Review*, 20(6), 35-54. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2016.11.003>
- Feitosa, D. F. S., & Barroco, S. M. S. (2024). The role of homework in the psychological development of students. *Psicologia Escolar e Educacional*, 28(2024), 1-28. <http://dx.doi.org/10.1590/2175-35392024-232349>
- Froiland, J. M. (2011). Parental autonomy support and student learning goals: A preliminary examination of an intrinsic motivation intervention. *Child Youth Care Forum*, 40(2011), 135-149. <https://doi.org/10.1007/s10566-010-9126-2>
- Gedik, M., & Orhan, S. (2013). İlköğretim 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi ödevleri hakkında görüşleri. *Karadeniz Araştırmaları*, 38(38), 135-148. <https://doi.org/10.12787/KARAM608>
- Gökdağ Baltaoğlu, M., Sucuoğlu, H., & Öztürk, N. (2017). Classroom teachers' opinions about homeworks. *Journal of Education and Future*, (11), 95-109. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jef/issue/28788/308604> adresinden erişilmiştir.

- Güneş, F. (2014). Eğitimde ödev tartışmaları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 1-25. <https://doi.org/10.14686/BUEFAD.201428169>
- Herdman, E. A. (2006). Derleme makale yazımında, konferans ve bildiri sunumu hazırlamada pratik bilgiler (Z. Dörtbudak, Çev.). *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 3(1), 2-4. <https://jer-nursing.org/jvi.aspx?un=JERN-25348&volume=3&issue=1> adresinden erişilmiştir.
- İlgar, Ş. (2005). Ev ödevlerinin öğrenci eğitimi açısından önemi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 119-134. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iuhayefd/issue/8784/109820> adresinden erişilmiştir.
- Işık, Ş., & Ozan, C. (2023). Ortaokul öğrencilerinin ev ödevi yönetim becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 40-2(2), 287-313. <https://doi.org/10.52597/buje.1263492>
- Kalsen, C., Kaplan, İ., & Şimşek, M. (2020). İlkokullardaki ev ödevlerine ilişkin yönetici, öğretmen ve veli görüşleri. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 527-547. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2020.20.52925-622803>
- Kapıkıran, Ş., & Kıran, H. (1999). Ev ödevinin öğrencinin akademik başarısına etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (5), 54-60. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pauefd/issue/11138/133245> adresinden erişilmiştir.
- Kaplan Can, G., & Gelbal, S. (2022). Ortaokul öğrencilerine verilen matematik ev ödevleri hakkında öğrenci ve öğretmen görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 863-922. <https://doi.org/10.29299/kefad.894138>
- Kathleen, V. H. D., Angela C. B., Joan M. T. W., Richard P. R., Jennifer M. D., & Kathleen P. J. (2001). Parental Involvement in Homework. *Educational Psychologist*, 36(3), 195-209. https://doi.org/10.1207/S15326985EP3603_5
- Keith T. Z., Reimers, T. M., Fehrmann, P., Pottebaum, S. M. & Aubey, L. W. (1986). Parental involvement, homework, and TV time: Direct and indirect effects on high school achievement. *Journal of Educational Psychology* 78(5), 373-380. <https://dx.doi.org/10.1037/0022-0663.78.5.373>
- Kemertaş, İ. (2003). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. Birsen Yayınevi.
- Kır, Ş., & Güven, B. (2024). Ev ödevi tekniğine ilişkin karşılaştırmalı bir inceleme. *Fen Matematik Girişimcilik ve Teknoloji Eğitimi Dergisi*, 7(1), 1-11. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/fmgted/issue/83124/1386542> adresinden erişilmiştir.
- Koç Akran, S. (2021). Ev ödeviyle ilgili makale ve tezlerin sistematik analizi. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*, 9(1), 74-95. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ajeli/issue/63214/913404> adresinden erişilmiştir.
- Koçak, D., & Göçer, Ö. (2020). Ortaokul öğrencilerinin ev ödevlerine ilişkin görüşlerinin ve ev ödevlerinin İngilizce dersi başarısına etkisinin belirlenmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 300-315. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2020.20.52925-566735>
- Kouzma, N. M., & Kennedy, G. A. (2002). Homework, stress, and mood disturbance in senior high school students. *Psychological Reports*, 91(1), 193-198. <https://dx.doi.org/10.2466/pr0.2002.91.1.193>
- Köse Pektaş, A., & Ulucan, P. (2022). İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin ev ödevlerine yönelik tutumlarının belirlenmesi. *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 5(2), 84-100. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/eyyad/issue/74212/1142195> adresinden erişilmiştir.
- Kralovac, E., & Buell, J. (2001). End homework now. *Educational Leadership*, 58(7), 39-42. <https://eric.ed.gov/?id=EJ626293> adresinden erişilmiştir.
- Kurt, U. (2020). Öğrenci görüşlerine göre ebeveynlerin ev ödevlerine katılımının demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (49), 60-72. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deubefd/issue/55588/612633> adresinden erişilmiştir.

- MEB (2025a). 2023-2024 eğitim öğretim yılına, hayata geçirilen birçok yenilik damgasını vurdu. <https://mebdeogren.meb.gov.tr/2023-2024-egitim-ogretim-yilina-hayata-gecirilen-bircok-yenilik-damgasini-vurdu> adresinden erişilmiştir.
- MEB (2025b). Ev ödevi. Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, <https://elmaliataturkilkokulu.meb.k12.tr/meb> adresinden erişilmiştir.
- Núñez, J. C., Suárez, N., Rosário, P., Vallejo, G., Cerezo, R., & Valle, A. (2015). Teachers' feedback on homework, homework-related behaviors, and academic achievement. *The Journal of Educational Research*, 108(3), 204-216. <https://doi.org/10.1080/00220671.2013.878298>
- Oğuz, M., Ateş, A. H., Çelik, M. C., Yücesoy, M., Can, T., Şengül, B., Şen, H., & Aktay, Z. (2023). Ev ödevlerinin sahip olması gereken özellikler ve akademik başarıya olan etkileri. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 10(101), 2981-2993. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10253469>
- Ok, M., & Çalışkan, M. (2019). Ev ödevleri: Öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 11(18), 594-621. <http://dx.doi.org/10.26466/opus.544599>
- Oluşum, B. (2016). 4. sınıf Türkçe dersinde verilen ev ödevlerinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü]. Tez no: 418198. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden erişilmiştir.
- Özcan, Z. Ç., & Erkin, E. (2015). Enhancing mathematics achievement of elementary school students through homework assignments enriched with metacognitive questions. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 11(6), 1415-1427. <https://doi.org/10.12973/eurasia.2015.1402a>
- Özdemir, Y. (2015). Ortaokul öğrencilerinde okul tükenmişliği: ödev, okula bağlılık ve akademik motivasyonun rolü. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(1), 27-35. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aduefebder/issue/33899/375282> adresinden erişilmiştir.
- Özer, B., & Öcal, S. (2013). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevlerine yönelik uygulamalarının ve görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 2(1), 133-149. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/teke/issue/12845/155639> adresinden erişilmiştir.
- Özkan, U. B. (2019). *Eğitim bilimleri araştırmaları için doküman inceleme yöntemi*. Pegem Yayıncılık.
- Paschal, R. A., Weinstein, T., & Alberg, H. J. A. (1984). The effects of homework on learning: A quantitative synthesis. *The Journal of Educational Research*, 78(2), 97-104. <https://doi.org/10.1080/00220671.1984.10885581>
- Rahmani, L. A., Rexhepi, B. R., & Rexhepi, F. G. (2024). The importance of homework for students in primary schools. *International Journal of Religion*, 5(5), 271-285. <https://doi.org/10.61707/jynn4g70>
- Rudman, N. P. C. (2014). A review of homework literature as a precursor to practitioner-led doctoral research in a primary school. *Research in Education*, 91(1), 12-29. <https://doi.org/10.7227/RIE.91.1.2>
- Sönmez Ektem, İ., & Yıldız, S. B. (2017). İngilizce ev ödevlerine yönelik öğretmen görüşleri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26(3), 78-91. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cusosbil/issue/33225/369724>
- Şeref, İ., & Varışoğlu, B. (2015). İlköğretim 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi ödevleri hakkında görüşleri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, (4), 93-105. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/goputeb/issue/34518/381211>
- Şeylan, A., & Aydın, E. (2023). Yabancılara Türkçe öğretiminde öğreticilerin ev ödevleri hakkındaki görüşleri. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi* (Özel Sayı 1 (Cumhuriyetin 100. Yılına)), 820-839. <https://doi.org/10.51531/korkutataturkiyat.1361313>
- Şeylan, A., & Aydın, E. (2023). Yabancılara Türkçe öğretiminde öğreticilerin ev ödevleri hakkındaki görüşleri. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (Özel Sayı 1), 820-839. <https://doi.org/10.51531/korkutataturkiyat.1361313>

- Şimşek, A., & Kaymakçı, S. (2015). Okul dışı sosyal bilgiler öğretiminin amacı ve kapsamı. A. Şimşek ve S. Kaymakçı (Ed.), *Okul dışı sosyal bilgiler öğretimi* (ss. 1-13). Pegem A Yayıncılık.
- TDK (2025). Ödev. <https://sozluk.gov.tr/> adresinden erişilmiştir.
- Topkaya, Y. (2016). Sosyal bilgiler ev ödevi tutum ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi* (28), 119-128. <https://doi.org/10.14582/DUZGEF.68>
- Turan Özpolat, E., Karakoç, B., & Kara, K. (2017). İlkokulda verilen ev ödevlerine ilişkin öğretmen ve veli görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(30), 1849-1890. <https://search.trdizin.gov.tr/tr/yayin/detay/280659/ilkokulda-verilen-ev-odevlerine-iliskin-ogretmen-ve-veli-goruslerinin-degerlendirilmesi> adresinden erişilmiştir.
- Turanlı, A. S. (2007). Gerçek bir ikilem: Ödev vermek ya da vermemek? *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 136-154. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gopsbad/issue/48544/616285>
- Turanlı, A. S. (2009). Öğretmenlerin ödevle ilişkin görüşleri: Ortamsal etmenlere dair nitel bir çalışma. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 37(3), 129-143. <http://egitim.cu.edu.tr/efdergi> adresinden erişilmiştir.
- Türkoğlu, A., İflazoğlu, A., & Karakuş, M. (2007). *İlköğretimde ödev*. Morpa Yayıncılık.
- Ürey, M., & Kaymakçı, S. (2020). Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi dersinde kullanılan okul dışı öğrenme ortamları ve uygulamaları hakkındaki görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(227), 7-32. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/56322/661540> adresinden erişilmiştir.
- Van Voorhis, F. L. (2004). Reflecting on the homework ritual: Assignments and designs. *Theory Into Practice*, 43(3), 205-212. https://doi.org/10.1207/s15430421tip4303_6
- Xu, J. (2005). Purposes for doing homework reported by middle and high school students. *The Journal of Educational Research*, 99(1), 46-55. <https://doi.org/10.3200/JOER.99.1.46-55>
- Yeşilyurt, E. (2019a). Kuramsal temelleri açısından öğretim stratejilerinin temel özellikleri: Bir derleme çalışması. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(5); 57-78. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jier/issue/47536/582142> adresinden erişilmiştir.
- Yeşilyurt, E. (2019b). Öğrenme stili modelleri: Teorik temelleri bağlamında kapsayıcı bir derleme çalışması. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 14(20), 2169-2226. <https://doi.org/10.26466/opus.603506>
- Yeşilyurt, E. (2021). Öğrenme stratejileri. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 18(Eğitim Bilimleri Özel Sayısı), 5116-5139. <https://doi.org/10.26466/opus.901943>
- Yeşilyurt, E. (2022). Eğitim biliminin temel kavramları. Yeşilyurt, E. (Ed.), *Eğitime giriş* (ss. 1-32). Vizetek Yayınevi.
- Yeşilyurt, E., Okudan, Ü., & Kızılaslan, B. (2020). Öğretim stili modelleri: Teorik temelleri bağlamında kapsayıcı bir derleme çalışması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(72), 722-745. <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.10822>
- Yuladır, C., & Doğan, S. (2009). Fen ve teknoloji dersinde öğrencilerin ev ödevi performansını arttırmaya yönelik bir eylem araştırması. *Çankaya Üniversty Journal of Arts and Sciences* 12(2), 211-236. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cankujlaw/issue/4026/53173> adresinden erişilmiştir.
- Yücel, A. S. (2004). Ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerin kimya derslerinde verilen ev ödevlerine karşı tutumlarının incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1), 147-159. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gefad/issue/6760/90937> adresinden erişilmiştir.